

**Reke in jezera Vzhodne Evrope in Severne
Azije - njihova vloga in pomen v vsakdanjem
življenju tamkajšnjega prebivalstva**

**S pomočjo zemljevida
v atlasu (Vzhodna Evropa),
poišči naslednje:**

**a) reke - Dnjeper, Dnjester
Don, Volga, Kama
Dvina, Njemen;**

**b) morja in zalive - Azovsko
morje, Črno morje, Baltsko
morje, Finski zaliv, Belo morje
Barentsovo morje, Kaspisjsko
jezero (morje).**

**Na zemljevidu v atlasu opazuj tok
reke Volge. Kaj opaziš?**

**Pomagaj si s skico v učbeniku na
strani 139.**

Zakaj lahko trdimo, da je ruska prestolnica Moskva edinstveno rečno pristanišče?

S pomočjo merila zemljevida oceni oddaljenost Moskve od morja.

S katerimi morji je Moskva povezan po vodni poti?

Volga je najdaljša evropska reka.

Čemu služijo jezovi na reki Volgi?

Moskovski kanal severno od Moskve

Kar 128 kilometrov dolg moskovski prekop, ki so ga med leti 1932 in 1937 zgradili ujetniki iz gulagov povezuje rusko prestolnico z glavno vzhodnoevropsko rečno transportno žilo - reko Volgo. Prek kanalov ki povezujejo reke ima Moskva vodni dostop do kar petih morij: Belega, Baltskega, Kaspijskega, Azovskega in Črnega morja.

AKUMULACIJSKO JEZERO OBSEGA POVRŠINO 1/7 SLOVENIJE

● ***Hidroelektrarna Saratov na reki Volgi***

Sibirske reke

1. Lega Vzhodne Evrope in Severne Azije

Vzhodna Evropa in Severna Azija se raztezata na severni sklon Severnega ledenega morja. (Dobro, Dobro, 2011, str. 111)

S pomočjo zemljevida v atlasu poišči večje reke Severne Azije.

S pomočjo besedila v učbeniku na strani 139 (tretji odstavek) ovrednoti njihov pomen.

Bajkalsko jezero

Bajkalsko jezero

Sibirski prebivalci pravijo Bajkalskemu jezeru 'sveto morje'. V njem živi kar 1.800 vrst živali in rastlin, med njimi tri četrtine takšnih, ki ne živijo nikjer drugje. Površina jezera je 31.500 km², v njem pa je kar petina pitne vode na svetu. Je najgloblje jezero, saj sega do globine 1.620 metrov, povprečna globina je 730 metrov. Je tudi najstarejše jezero, v njega se izliva 336 rek, le ena reka, reka Angara, pa iz njega odteka. Voda je v jezeru marsikje tako prozorna, da se vidi do globine 40 metrov. Jezero je obkroženo z gozdovi in gorami, ki dosežejo višino do 3000 metrov. Voda v jezeru se poleti ogreje do 15 stopinj Celzija, pozimi pa jezero prekrije več kot meter debel led.

Pokrajina ob Bajkalskem jezeru

Ekološki problemi: Bajkalsko jezero

Z gorami in gozdovi obkroženo čudovito **Bajkalsko jezero** ali »*Modro sibirsko oko*« kot ga imenujejo Rusi, je najstarejše, največje in najgloblje sladkovodno jezero na svetu. Kljub temu, da jezero Rusom že stoletja predstavlja enega izmed najlepših naravnih spomenikov, sta bili industrija in energija vselej pomembnejši, zaradi česar sta Bajkalsko jezero in njegova okolica danes močno onesnažena. Glavno nevarnost predstavljajo odpadki, ki se s tovarnih celuloze in papirja, zgrajenih v 70. letih 20. stoletja, na južnem obrežju jezera, stekajo v jezero. Še dodatno k uničevanju pristnega jezerskega ekosistema prispevajo številne hidroelektrarne, intenzivno kmetijstvo in rast prebivalstva v okoliških predelih. Stopnja samoobnavljanja jezerske vode je zelo nizka, saj ima jezero le en večji dotok in en večji iztok vode. Pritok je močno onesnažena reka Selenga, ki priteka iz severne Mongolije in jezero zalaga s skoraj polovico vode. Večji odtok je reka Angara, ki poganja hidroelektrične turbine na reki Irkutsk, in onesnaženje odnaša daleč na zahod v notranjost države. Kljub dolgoletnim pritiskom ekološko osveščenih in mednarodnih ekoloških organizacij komunistična vlada za njihove prošnje ni imela poslušna. Prvi odlok za zaščito jezera je bil izdan šele leta 1987, a se ruska vlada zaradi gospodarskih in političnih pretresov po razpadu Sovjetske zveze z ekologijo ni prav posebej ukvarjala. Ohranjanje jezera je šele v zadnjih letih postalo predmet državnega interesa, posebej po letu 1996, ko je jezero prišlo pod zaščito UNESCO. Kljub vse večji mednarodni pozornosti in uvedbi številnih regulacij pa se odlaganje industrijskih odpadkov v jezero in njegovo okolico nadaljuje.